SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów 13

Wstęp 17

Rozdział I
Utwór architektoniczny – pojęcie 23
1. Architektura – cechy 24
   1.1. Organizowanie przestrzeni poprzez budowlę 24
   1.2. Zaspokajanie potrzeb materialnych (użytkowość) 29
   1.3. Zdolność zaspokajania potrzeb duchowych 30
   1.4. Podsumowanie 32
2. Architektura *sensu stricto* i architektura *sensu largo* 32
   2.1. Urbanistyka 36
   2.2. Utwór architektoniczno-urbanistyczny 37
   2.3. Architektura wnętrz 39
   2.4. Architektura krajobrazu 41
   2.5. Architektura ogrodów (architektura ogrodowa) 42
   2.6. Mała architektura 43
   2.7. Zapożyczanie terminu „architektura". Architektura okrętów 44
   2.8. Podsumowanie 45
3. Architektura a inne rodzaje sztuk plastycznych 46
   3.1. Architektura a rzeźba 47
   3.2. Graficzne przedstawienia architektury 56
4. „Utwór architektoniczny" w przepisach ustawy o prawie autorskim 63
5. Struktura dzieła architektury 69

5.1. Funkcja, konstrukcja, forma ... 70
5.1.1. Funkcja ... 71
5.1.2. Konstrukcja ... 73
5.1.3. Forma ... 75
5.1.4. Podsumowanie ... 88
5.2. Architektura a teoria warstwowej budowy utworu ... 90
5.2.1. Treść utworu architektonicznego ... 92
5.2.2. Warstwa formy ... 97
5.2.3. Podsumowanie ... 101
6. Problem „architektoniczności" utworu na gruncie ustawy o prawie autorskim ... 102
6.1. Cecha dobra niematerialnego? ... 102
6.2. Cecha nośnika? ... 104
6.3. Utwór architektoniczny jako utwór „przeznaczony do budowania"? ... 105
6.4. „Architektoniczność" jako cecha sposobu eksploatacji ... 106
6.4.1. Dzieło architektury (budowla) a utwór ... 106
6.4.2. „Utwór architektoniczny" – niezdefiniowana kategoria normatywna ... 107
6.4.3. „Utwór architektoniczny" – utwór eksploatowany w sposób architektoniczny ... 108
7. „Utwór architektoniczny" – wnioski ... 108
7.1. Pojęcie utworu architektonicznego ... 108
7.2. Utwór architektoniczny a inne kategorie utworów ... 110
7.3. Połączenia utworów różnych kategorii ... 114

Rozdział II
Uzasadnienie ustanowienia prawa autorskiego a przedmiot ochrony. Dzieła architektury w konwencji berneńskiej ... 117
1. Uzasadnienie prawa autorskiego a przedmiot ochrony ... 117
1.1. Wynagrodzenie za pracę ... 119
1.2. Osobowość twórcy ... 121
1.3. Utylitaryzm. Produktywność intelektualna ... 126
1.3.1. Produktywność intelektualna w dziedzinie architektury ... 129
1.3.2. Utylitaryzm a polskie prawo autorskie ... 133

1.4. Prawo podstawowe do udziału w życiu kulturalnym .. 133
1.5. Prawo autorskie w konstytucji RP 142
1.5.1. Prawo autorskie a własność 143
1.5.2. Prawo autorskie a prawo do kultury 150
1.5.3. Majątkowe prawo autorskie – prawo do kultury czy zasada wolności majątkowej? 154
1.6. Wspólny rynek – motyw harmonizacji prawa autorskiego w Unii Europejskiej 157
1.7. Uzasadnienie ochrony a przedmiot prawa autorskiego. Podsumowanie 165
2. Geneza autorskoprawnej ochrony dzieł architektury w konwencji berneńskiej 172
3. „Artystyczny charakter". Utwór architektoniczny jako dzieło sztuki 177
4. Podsumowanie 179

Rozdział III
„Utwór" w ustawie o prawie autorskim 183
1. Przedmiot prawa autorskiego 183
2. Przejaw działalności twórczej 184
3. Indywidualny charakter 187
4. Wytwór ludzkiego intelektu 195
5. Jedność utworu 198
6. Znaczenie katalogu dla wykładni pojęcia utworu 200

Rozdział IV
Indywidualny charakter dzieła architektury 205
1. Indywidualny charakter – utworu czy jego nośnika? 205
1.1. Utwór, nośnik, ustawienie 205
1.2. Skala – właściwość utworu czy jego nośnika? 206
1.3. Dostosowanie do otoczenia 208
1.3.1. Otoczenie jako kryterium oceny indywidualnego charakteru dzieła 209
1.3.2. Otoczenie jako składnik utworu 210
1.3.3. Otoczenie jako wytyczna projektowania 213
1.4. Światło 213
1.5. Podsumowanie 215

3.3. Niebudowlane przeróbki utworów ucieleśnionych w budowlach ... 277
3.4. Architektura jako treść utworów z innych dziedzin twórczości ... 283
3.4.1. Malarstwo i rysunek ... 284
3.4.2. Fotografia ... 284
3.4.3. Dzieło audiowizualne ... 288
3.4.4. Dzieło literackie ... 289
4. Podsumowanie ... 289

Rozdział VI
Przepisy szczególne dotyczące utworów architektonicznych ... 291
1. Konwencja berneńska ... 291
2. Ustawa o prawie autorskim ... 295
2.1. Dozwolony użytek prywatny ... 296
2.2. Istotne interesy twórcze ... 298
2.3. Nieprzystąpienie do rozpowszechniania ... 302
2.4. Nadzór autorski ... 305
2.4. Nabycie egzemplarza projektu ... 312
2.5. Odbudowa i remont obiektu budowlanego ... 315
2.6. Ustawy wcześniejsze ... 317
2.7. Podsumowanie ... 320

Rozdział VII
Utwór architektoniczny a przepisy szczególne dotyczące utworów plastycznych ... 323
1. Stosowanie przepisów dotyczących utworów plastycznych w odniesieniu do utworów utrwalonych w postaci budowli ... 323
1.1. Koncepcja I. Utwór architektoniczny nie jest utworem plastycznym w świetle ustawy ... 325
1.2. Koncepcja II. Budowla może ucieleśniać twórczość plastyczną i architektoniczną ... 329
1.3. Koncepcja III. Każdy utwór architektoniczny to utwór plastyczny ... 332
1.4. Podsumowanie ... 335

2. *Droit de suite* i pozostałe przepisy dotyczące utworów plastycznych ... 336
3. Utwory związane z architekturą (rysunki, projekty, modele) ... 340
4. Podsumowanie ... 342

Wnioski końcowe ... 345

Bibliografia ... 353